

ZARZĄD
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

DZ-PZ.043.25.2018

Gdańsk, dnia 26.09.2018 r.

Pan

Łukasz Szumowski

Minister Zdrowia

Według opracowanego raportu Najwyższej Izby Kontroli z kontroli dotyczącej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą w wieku szkolnym w latach 2015-2017 wynika, iż w ostatnich latach zwiększa się liczba osób uchylających się od obowiązku szczepień. Na podstawie danych skorygowanych przez Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, wskaźnik odmów szczepień w województwie pomorskim na 1000 osób w wieku od 0-19 lat w 2017 roku jest jednym z najwyższych w kraju.

Obniżenie wskaźnika wyszczepialności jest wynikiem intensyfikacji działań ruchów antyszczepionkowych i coraz szerszego kręgu osób reprezentujących "alternatywny" styl życia, w przypadku którego każde szczepienie traktowane jest jako "niepotrzebna immunizacja" organizmu. Jest to bardzo niepokojące zjawisko społeczne, które trzeba wnikliwie obserwować i zdecydowanie mu przeciwdziałać, przedstawiając regularnie społeczeństwu rzetelne informacje na temat zdrowotnych korzyści szczepień.

Wobec tak zatrważających danych, jak również przy wzroście zachorowań na choroby zakaźne (z danych raportu NIK: zmiana w roku 2016 w stosunku do 2015 roku –krztusiec +37,8%, odra +177,1%), w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Pomorskiego odbyło się spotkanie interesariuszy systemu ochrony zdrowia poświęcone problemom szczepień (odmowy szczepień). W spotkaniu wzięli udział m.in.: przedstawiciel Wojewody Pomorskiego, Pomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny, przedstawiciel Okręgowej Izby Lekarskiej, przedstawiciele Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych z Gdańska oraz Słupska.

Na spotkaniu skupiono się na problemie zwiększenia ruchów antyszczepionkowych w Polsce, ich coraz szerszej działalności, jak również poruszone zostały kwestie problemu dostępu do rzetelnych informacji na temat szczepień, wiedzy pacjentów jak i samych lekarzy.

Odmowy szczepień wynikają przede wszystkim z niewiedzy i rozpowszechniania nieprawdziwych informacji o skutkach odczynów poszczepiennych, szeroko rozpowszechnianych w Internecie. Dlatego bardzo ważną rolę odgrywa zwiększenie świadomości społeczeństwa o konieczności szczepień ochronnych i ich edukacja.

Uznano, iż najważniejsza grupa, do której skierowana powinna być pełna edukacja w tym zakresie to przyszli rodzice. Pomysłem, omówionym na spotkaniu było m.in. włączenie szkół rodzenia do szerzenia potrzebnej edukacji dotyczącej szczepień ochronnych. Ich szeroka oferta szkoleń, nie tylko przygotowująca na przyjęcie potomka, jego pielęgnacji oraz opieki, ale także pełna edukacja w zakresie szczepień ochronnych, przyczyniłaby się do ochrony zdrowia już od najmłodszych lat zapobiegając chorobom zakaźnym. Edukacja w zakresie szczepień mogła by być warunkiem rejestracji szkół rodzenia, na przykład w rejestrze podmiotów wykonujących działalność leczniczą. Dałoby to gwarancję, iż temat ten zostanie właściwie przedstawiony rodzicom przez specjalistów w tej dziedzinie, a sami rodzice nie zostaną pozostawieni na pastwę internetowej wiedzy.

Ponadto, na spotkaniu wskazano, iż warto byłoby reaktywować funkcjonowanie poradni szczepień, które wcześniej spełniały bezbłędnie swoją rolę i były miejscem, gdzie każdy pacjent, lekarz, pielęgniarka i położna mogliby zasięgnąć wiedzy na temat szczepień i rozwiązać wątpliwości w tym zakresie.

Pomimo, iż w Trójmieście coraz więcej rodziców otrzymuje upomnienia i ponaglenia dotyczące obowiązkowych szczepień ochronnych dla dziecka, sytuacja nie poprawia się i nadal coraz więcej osób uchyla się od tego obowiązku. Sytuacja taka może skutkować zagrożeniem epidemiologicznym poprzez powrót chorób zakaźnych, których wykrycia nie odnotowywano od kilkadziesiątu lat.

Wyrażamy opinię, iż w przedmiotowej sprawie konieczny jest stanowczy głos strony centralnych władz naszego państwa oraz parlamentu co do sensu szczepień i konieczności utrzymania bezwzględnego obowiązku szczepienia zgodnie z wieloma naukowymi, badaniami potwierdzającymi taką konieczność i skuteczność zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego populacji (narodu). Tak jak w wielu wywiadach przedstawiał Pan Minister swoje stanowisko w tym zakresie, tak i my uważamy, iż obowiązek szczepień nie może być poddawany wątpliwości, tak jak nie jest poddawany wątpliwości obowiązek płacenia podatków, składki zdrowotnej czy innych elementów nakładanych legislacją państwa. Pana zaangażowanie w propagowanie szczepień to cenne stanowisko, które powinno być rozpowszechniane możliwie jak najszerzej.

Wychodzące z instytucji publicznych niejednoznaczne głosy w tej sprawie powodują wahania obywateli i podsycają niezdrowe ruchy. Jest to ogromnym utrudnieniem w pracy przedstawicieli zawodów medycznych, a w szczególności lekarzy, którzy stają się szczególnymi „zakładnikami” tego zjawiska, wobec konieczności tłumaczenia się z niepewności i wątpliwości tychże instytucji.

W zaistniałej sytuacji koniecznym jest stworzenie programu edukacyjnego - szczególnie w publicznej telewizji oraz w radiu. Niezbędne jest przeprowadzenie skutecznej, długotrwałej i powtarzalnej akcji medialnej o charakterze edukacyjnym - nie tylko spoty ale również np. wplecenie w popularne i chętnie oglądane przez obywateli seriale, tematu szczepień i pokazanie tak dylematów jak i tragedii, jakie mogą pojawić się w sytuacji odstępowania od tego obowiązku.

Ważnym aspektem jest również zapewnienie przez Państwo pomocy i opieki medycznej, w przypadkach wystąpienia Niepożądanych Odczynów Poszczepiennych

(NOP) stwierdzanych u zaszczepionych dzieci. Opieka w tym zakresie oraz umocowania prawne (legislacyjne) mogłyby uspokoić wątpliwości i obawy rodziców.

Wobec powyższego, zwracamy się z uprzejmą prośbą do Pana Ministra o podjęcie kroków na szczeblu centralnym, które przyczynią się do rozwiązania problemów odmów szczepień oraz pomogą służbom odpowiedzialnym za ochronę społeczeństwa przed konsekwencjami, jakim mogą być lokalne ogniska epidemii chorób zakaźnych.

Ze swojej strony, w ramach swoich kompetencji, wykazujemy pełną współpracę w tym zakresie, aby problem odmów szczepień rozwiązać kompleksowo.

WICEPREZES
ds. medycznych
Krzysztof Wojcikiewicz

Przewodnicząca
Okręgowej Rady
Pielęgniarek i Położnych w Gdańsku
mgr Anna Czamecka

Z poważaniem

CZŁONEK ZARZĄDU
Paweł Orłowski

PREZES
Okręgowej Rady Lekarskiej
w Gdańsku
lek. dent. Dariusz Kutella

**Pomorski Państwowy
Wojewódzki Inspektor Sanitarny**

Tomasz Augustyniak

KONSULTANT WOJEWÓDZKI
ds. Pediatrii
prof. dr hab. med. Barbara Kamińska

z up. Wojewody Pomorskiego

Jerzy Karpiński
DYREKTOR
Wydziału Zdrowia-Pomorskiego Centrum
Zdrowia Publicznego

PRZEWODNICZĄCA
Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych
w Słupsku
dr n. med. Elżbieta Grygorowicz